

(171). II. A GENERATÍV NYELVÉSZET KIALAKULÁSA ÉS TÉRHÓDÍTÁSA (175). Előzmények (175). A generatív-transzformációs grammatika mibenléte (alapelvek) (176). A generatív nyelvelmélet filozófiai alapjai (177). A generatív nyelvelmélet nyelvészeti alapjai Chomsky felfogásában (180). A generatív-transzformációs grammatika differenciálódása (193). Az előfeltevések mibenléte (197). A beszédaktus-elmélet lényege (198). A magyar generatív grammatikai próbálkozások (200). Néhány szó a közép-kelet-európai országokban folyó generatív nyelvészeti kutatásokról a nyolcvanas években (202). III. A TUDOMÁNYKÖZI KAPCSOLATOK ELMÉLYÜLÉSE, A HAGYOMÁNY ÉS ÚJÍTÁS EGYSÉGE A HETVENES-NYOLCVANAS-KILENCVENES ÉVEK NYELVTUDOMÁNYÁBAN (209). A hetvenes-nyolcvanas évek nyelvtudománya (209). A szövegtan (szövegnyelvészet) kialakulása. Elméleti és módszertani kérdései. A szövegtan részterületei. (210). A szövegnyelvészet kapcsolatai a különböző tudományterületekkel (217). A szövegnyelvészet alkalmazási területei (218). A szöveg mibenléte (219). A szövegkohézió (222). A szövegnyelvészet és az irodalmi alkotások (225). A nem irodalmi és az irodalmi szövegnyelvészet (226). A szövegnyelvészeti kutatások rövid története (228). Szövegnyelvészeti kutatások a nagyvilágban (230). A magyar nyelvterületen folyó szövegnyelvészeti kutatások (241). A stilisztikai kutatások kibontakozása és eredményei (245). Charles Bally stilisztikai felfogása (246). A stilisztika és a stílus (248). Stilisztikai kutatások a nagyvilágban (253). A magyar nyelvterületen folyó stilisztikai kutatások (261). A szociolingvisztika kialakulása és eredményei. Bevezető megjegyzések (266). Terminológiai kérdések (269). A szociolingvisztikai felfogások differenciálódása (272). A szociolingvisztika kapcsolata a különböző tudományokkal (278). A szociolingvisztika, a nyelvi normák és a nyelvi funkciók kérdése (280). A két- és többnyelvűség és a diglosszia (281). A nyelvi helyzet fogalma (284). Az angol szociolingvisztika (286). Basil Bernstein elmélete (287). A Közép-Kelet-Európában folyó szociolingvisztikai kutatások (289). A matematikai nyelvészet kibontakozása és fejlődése a hetvenes-nyolcvanas években. Bevezető megjegyzések. (296). A matematikai nyelvészet kialakulásának feltételei (296). A matematikai nyelvészet fogalma és „differenciálódása” (300). A matematikai nyelvészet térhódítása Európában és Amerikában (303). Az etnolingvisztika alapvető kérdései (308). A Sapir – Whorf-féle hipotézis (A nyelvi relativitás elmélete) (309). Az újhumboldtianizmus (315). Epilógus (325). Válogatott szakirodalom (329). Névmutató (351).

2. Tankönyvi szövegek

2.1. MODERN NYELVOKTATÁS

Alkalmazott nyelvészeti szakfolyóirat
A Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvoktatók Egyesületének lapja
Főszerkesztő: SZÉPE GYÖRGY

I. évfolyam 1. szám, 1995. december

SZÉPE GYÖRGY: Modern nyelvoktatás 1995 (3). NIKOLOV MARIANNE: Általános iskolás gyerekek motivációja az angol mint idegen nyelv tanulására (7). MANHERZ KÁ-

ROLY: Nyelvvizsga-rendszerünk vizsgálója (21). ALEXANDER Z. GUIORA: Nyelv és megismerés (37). GRÁF ZOLTÁN BENEDEK: Tíz kicsi nyelvtan (50). KOVÁCS JÁNOS: Lesz-e birtokper Oxfordban? (57). JEAN-LUC SOULÉ: Bemutatjuk a Magyarországi Francia Intézetet (62). Könyvszemle (69). Hírek és felhívások (90). Kérdések az Olvasóhoz (93).

II. évfolyam 1-2. szám, 1996. április

DAVID LITTLE: Az autonóm nyelvtanulás (3). MEDGYES PÉTER: Valóban halott-e az anyanyelvi beszélő? (10). ALEXANDER Z. GUIORA: A kiejtés nehézségei. Pszichológiai elmélet (21). PRÓSZÉKY GÁBOR: Nyelvtechnológia 2000 (30). DIETMAR RÖSLER: Interkulturális kommunikáció alapfokú tananyagokban a német mint idegen nyelv oktatásában (35). RADNAI ZSÓFIA: A nyelven kívüli tényezők hatása a kisgyermek idegen nyelvi képességeinek fejlődésére (45). HELL GYÖRGY: Transfere necesse est (61). JOHN GROTE: Bemutatjuk a British Councilt (67). Könyvszemle (80). Hírek és felhívások (108). Levelezési rovat (115).

II. évfolyam 3. szám, 1996. szeptember

TERESTYÉNI TAMÁS: Vizsgálat az idegennyelv-tudásról (3). LENGYEL ZSOLT: Múltban gyökerező jelen. A magyarországi alkalmazott nyelvészet a kilencvenes években (17). ALEXANDER Z. GUIORA: A nyelvi ego két arca. Pszicholingvisztikai nézet (23). SZABARI KRISZTINA: Az Európai Unió és a nyelvek. A nyelvi szabályozás gyakorlata, valamint a fordítás és a tolmácsolás jelene és jövője (31). Szűcs Tibor: Dúr/moll szex-tett német nyelvre és női karra. Nem-leges gondolatok egy feminista brosúra ürügyén (47). BARBARA SIETZ: Bemutatjuk a Budapesti Goethe Intézetet (56). Könyvszemle (61). Hírek és felhívások (92).

II. évfolyam 4. szám, 1996. december

DÖRNYEI ZOLTÁN: Motiváció és motiválás az idegen nyelvek tanításában (5). ZSOLNAI JÓZSEF: Egy pedagógiai akciókutatás-sorozat megoldáskísérletei az ezredforduló válságszindrómáira. I. rész. Az érték közvetítő és képességfejlesztő programról és pedagógiáról (22). STEPHEN KRASHEN: Az angol mint idegen nyelv oktatásának néhány alapelve (31). A fordítástudomány műhelyéből (38). KLAUDY KINGA: A második nemzetközi „Transfere necesse est” konferenciáról (38). PETER A. SCHMITT: A szakfordítás oktatásának új megközelítése (43). GIUSEPPE MANICA: Bemutatjuk a Magyarországi Olasz Kultúrintézetet (53). SZIJÁRTÓNÉ HUSZTI ERIKA: Harminc év a gyermek-nyelvkutatásban (59). Könyvszemle (62). Hírek és felhívások (87).

III. évfolyam 1-2. szám, 1997. május

BÁRDOS JENŐ – MEDGYES PÉTER: A hároméves angol nyelvtanár-képzés továbbfejlesztésének lehetőségei: 1994/96 (3). GIAY BÉLA: A magyar mint idegen nyelv/hungarológia oktatásának módszertani alapkérdései (20). ZSOLNAI JÓZSEF: Egy pedagógiai

akciókutatás-sorozat megoldáskísérletei az ezredforduló válságszindrómáira. II. rész. A nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelési programról és pedagógiáról (45). A fordítástudomány műhelyéből (57). KLAUDY KINGA: Cay Dollerup és Daniel Gile tanulmánya elé (57). CAY DOLLERUP: A fordítás oktatása a fordítói szakma és a fordításelmélet tükrében (60). DANIEL GILE: Realista elképzelések a tolmácsolás kutatásának jövőjéről (65). SZÉPE GYÖRGY: Az internet-korszak nyelvészete (76). PETNEKI KATALIN – SZABLYÁR ANNA: Hogyan válasszunk nyelvkönyvet? Kísérlet az iskolai nyelvtanításban használt nyelvkönyvek minősítési rendszerének kialakítására (90). HELL GYÖRGY: Az új német helyesírás (95). GEORGIJ HRUSZLOV: A soknyelvű Oroszország. Ázsiára nyíló kapu, vagy Európába vivő ösvény? (100). ELISABETH MACH: Bemutatjuk a Budapesti Osztrák Kulturális Intézetet (111). Könyvszemle (114). Hírek és felhívások (142).

III. évfolyam 3. szám, 1997. szeptember

KONTRA MIKLÓS: Angol nyelvi és kulturális imperializmus és magyar tanárképzés (3). PETNEKI KATALIN – SZABLYÁR ANNA: És a német? A hároméves némettanár-képzés eredményei és kérdőjelei (15). KOCSIS MIHÁLY – ZSOLNAI JÓZSEF: Egy pedagógiai akciókutatás-sorozat megoldáskísérletei az ezredforduló válságszindrómáira. III. rész. Akciókutatással megalapozott koncepció a magyarországi pedagógusképzés radikális megújításához (25). A fordítástudomány műhelyéből (42). KLAUDY KINGA: Médiafordítás és interkulturális kommunikáció (42). ZUZANA JETTMAROVÁ: Az alapnorma változása a reklámok fordításában (46). SALÁNKI ÁGNES: Ekvivalencia a német és a magyar reklám nyelvében (57). GLEB VISIMSZKIJ: Bemutatjuk az Orosz Kulturális Központot (62). Könyvszemle (69). Hírek és felhívások (94).

III. évfolyam 4. szám, 1997. december

FRANCISCO GOMES DE MATOS: A tanulók és tanárok nyelvi jogai (3). GYÖRI ANNA: Sztereotípiák-kutatás és alkalmazása az idegen nyelvek oktatásában (14). LIZAKOVSKY ÉVA – ZSOLNAI JÓZSEF: Egy pedagógiai akciókutatás-sorozat megoldáskísérletei az ezredforduló válságszindrómáira. IV. rész. Idegen nyelvek oktatása (23). TÓTH SZERGEJ: Káromló szavak és obszcén kifejezések (37). SZÉPE GYÖRGY: A hároméves nyelvtanári program folytatása a IV. és V. évben (42). Dokumentum. ABÁDI NAGY ZOLTÁN: Felmérés az idegen nyelvi lektorátusok helyzetéről (47). Könyvszemle (71). Hírek és felhívások (93).

IV. évfolyam 1. szám, 1998. április

MICHELBERGER PÁL: Nemzeti nyelv a tudományban: múlt – jelen – jövő? (3) KIP CATES: Oktatás egy jobb világért (9). A fordítástudomány műhelyéből. KLAUDY KINGA: A magyarországi fordítóképzés (17). LENGYEL ZSOLT: Bevezetés előtt (nem csak) a fordítói szak (28). BARBARA WIECHNO: Bemutatjuk a budapesti Lengyel Intézetet (36). KÁROLY KRISZTINA: Hogyan alkalmazható a szövegnyelvészeti idegen nyelvű fogalmazások értékelésében? (40). GOMBOCZ ESZTER: Szavakat magolni? Um Gottes willen! A relatív motiváltságú nyelvi jel szerepe a nyelvtanításban (47). NAVRACSICS JUDIT: A

korai többnyelvűség néhány fonetikai, fonológiai kérdése (55). ABLONCZYNÉ MIHÁLYKA LÍVIA: Üzleti kommunikáció olaszul (59). CS. JÓNÁS ERZSÉBET: Az orosz-magyar üzleti levelezés pragmalíngvisztikai kérdései (62). TÓTH MARIANNE: A fogalmi folyékonyág elősegítése idiómák segítségével (69). Könyvszemle (72). Hírek és felhívások (91).

IV. évfolyam 2-3. szám, 1998. szeptember

DIETER WOLFF: „L’Europe sera multilingue ou elle ne sera pas.” Megjegyzések az európai többnyelvűséggel és nyelvi uniformizálódással kapcsolatban (3). ENYEDI ÁGNES – MEDGYES PÉTER: Angol nyelvoktatás Közép- és Kelet Európában a rendszerváltás óta (12). BUDAI LÁSZLÓ: Az angol ige valenciászótára és a valencia alapján történő újraosztályozása (33). HUSZÁR ÁGNES: A magyarországi népesség nyelvtudása a XX. Században (45). HIDASI JUDIT: Gondolatok a magyarországi japán nyelvoktatás ürügyén (57). PETNEKI KATALIN: Idegen nyelvi tantervek és a NAT (69). BOGNÁR ANIKÓ – FRANK GABRIELLA – GERGELY ZSUZSA – VUKOVICS MARIANNA: Az idegen nyelvek a nemzetközi érettségi (International Baccalaureate) oktatási rendszerében (82). RÉPÁSI GYÖRGYNÉ – SZÉKELY GÁBOR: Lexikográfiai előtanulmány a fokozó értelmű szavak és szókapcsolatok szótárához (89). KORMOS JUDIT: Az idegen nyelvi folyékonyág meghatározásának és mérésének problémái (96). A fordítástudomány műhelyéből. KLAUDY KINGA: A drámafordítás helye a fordítástudományban (102). CS. JÓNÁS ERZSÉBET: Alkotói világlátás és fordítói szemlélet – a fordítás mint permanens interkulturális kommunikáció. Spíró György mai magyar Csehov-fordításai (106). VALLÓ ZSUZSA: Reáliák és fordítói stratégiák a drámafordításban (115). Könyvszemle (125). Hírek és felhívások (155).

IV. évfolyam 4. szám, 1998. december

BALIBOR BOROZOVIĆ: A harmadik évezred nyelvpolitikájához. Elmélkedés az eszperantó igénybevételéről (3). HEGEDŰS JÓZSEF: Az idegennyelv-tanulás néhány elméleti kérdése (11). SZABÓ ZOLTÁN: Gondolatok az alkalmazott stilisztikáról (21). SZABÓ MÁRIA HELGA: A siketség alkalmazott nyelvészeti vonatkozásai (28). RUDNAI PÉTERNÉ – FERENCZY GYULA: Orvosi szaknyelvi tanmenetkészítés hallgatói igényfelmérés alapján (34). OSVÁTH GÁBOR: Koreai nyelv – koreai kultúra. Szociolingvisztikai megfigyelések (43). DRÓTH JÚLIA: Informatikai és távközlési kifejezések magyarítása egy vegyes vállalat tevékenysége során (57). Könyvszemle (67). Hírek és felhívások (97).

V. évfolyam 1. szám, 1999. április

EVELYNE GLASER: Többletérték az egyetemi nyelvoktatásban (3). BÁNRÉTI ZOLTÁN: Nyelvtan és kommunikáció tizenéveseknek (9). CS. CZACHESZ ERZSÉBET: Olvasástanításunk eredményei és problémái (25). CSILLAGNÉ ASZTALOS ENIKŐ: Lehet-e minden igényt kielégítő feladatsort készíteni a központi írásbeli nyelvi felvételihez? Az 1997-es és 1998-as német felvételi feladatsorok elemző vizsgálata (37). GÖRCSNÉ MUZSAI VIKTÓRIA: Európai iskola négy határmenti térség összefogásából (49). CS. JÓNÁS ERZSÉBET: 25 miniatűr az orosz ifjúsági nyelvről (53). HEGYI ÁGOTA: Olasz-magyar trió egy tananyagért (60). Könyvszemle (64). Hírek és felhívások (85).